

Jesper Petersens tale ved åbningen af Forskningens Døgn

Taler

Jesper Petersen
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

22. april 2022

Sted

Roskilde

Deres Kongelige Højhed

Kære borgmester

Kære alle sammen

Det er godt at se jer. Det er godt at samles i et lokalt engagement. Samles om forskning og det kollektive løft af en fælles mærkesag, som fjorden er i det her lokale tilfælde. Og det er godt at mødes om nysgerrigheden.

Hvis der er noget, som forskning kan. Så er det at stimulere vores nysgerrighed. Også derfor er jeg glad for at kunne sige stort velkommen til Forskningens Døgn! En videnskabsfestival, der løber over den næste uge, og åbner et vindue til forskningen – på vidt gab.

Vi høster alle frugterne af forskningen

Den viden, en forsker arbejder med: Den handler om noget langt nede i jorden, langt ude i rummet – afdækket og undersøgt i laboratorier og på computere, i arkiver og på biblioteker. Eller via observationer, samtaler og statistik.

Det *kan* virke fjernt. Men det, der kommer ud i den anden ende – og som forbedrer vores liv hver eneste dag – det er meget konkret.

Hvis I tog en af Roskildes elbusser herhen i dag – så er det forskere, som har gjort det muligt, at den kører på el. Hvis nogen af jer allerede har fisket telefonen op af lommen og taget et billede, da Kronprinsessen ankom – så er det

forskning, som har gjort, at det lille bitte kamera kan være i en telefon. Hvis I går i supermarkedet på vej hjem og køber en pakke plantefars. Så er det også forskere, der har knoklet for, at det kan produceres – og at det kan tygges og smager godt, selvfølgelig.

Og når vi – i det hele taget – står midt i en af vor tids største samfundsudfordringer: Klimaforandringerne. Så er forskning, ny teknologi og nye metoder fuldstændig uundværligt for at løfte opgaven. En erkendelse, der i øvrigt samler os omkring fjorden her i dag.

Vi høster alle sammen frugterne af forskningen. Det er derfor, staten investerer 25 milliarder kroner i forskning bare i år. Det er derfor, at vi er et af ganske få europæiske lande, der bruger 1% af vores BNP på offentligt finansieret forskning. Hvert år.

Det giver ny viden. Bedre sundhed. Stærkere velfærd. Og det giver os noget at sælge til resten af verden. Det skaber arbejdspladser, styrker vores økonomi, og det er jo også værd at få med.

En bærende søjle i et demokratisk samfund

Tilbage til det der med nysgerrighed: Som uddannelses- og forskningsminister har man fornøjelsen af at møde fascinerende forskere hele året rundt. Og kan man ikke få nok af forskning, efter man har været her i dag, så er der "Ph.d. Cup" i aften kl. 21:30 på DR2. Det optog vi i går, så der havde jeg fornøjelsen af fem dygtige, unge forskere, og skulle være dommer - sådan lidt i "X Factor"-stil. Det var faktisk temmelig vanskeligt. Men det kan I se i aften.

Men man møder fascinerende mennesker hele tiden, og en af de seneste, jeg mødte, hedder Andreas Mogensen. Når han skal afsted til Den Internationale Rumstation for 2. gang, så er det faktisk for at forske.

At få en sludder med ham, det er et meget godt eksempel på, hvor meget viden der strømmer ud, hvis man kradser en lille smule i overfladen på et hvilket som helst emne. Jeg lavede en lille video med Andreas Mogensen, der ligger på ministeriets Facebook-side. Den viser ret tydeligt, hvad jeg mener.

Mange forbinder nok rumforskning med, hvad vi ser, når vi kigger dén vej. Men

rumforskningen kan også fortælle os en masse om livet på Jorden: Satellitter kan måle havvandsstigninger, luftkvalitet og temperatursvingninger. Tage meget detaljerede billeder af isbjerge for eksempel.

Det Europæiske Rumagentur vil bygge en lille mini-udgave af verden, hvor man hele tiden kan se, hvordan ny udvikling, ny politik, nye begivenheder kan påvirke verden og gøre os i stand til at træffe bedre beslutninger.

Og bare den her lille, kontrollerede eksplosion af viden, der kommer, fordi jeg siger "Andreas Mogensen", og I med det samme tænker alle mulige ting. Alt det, jeg fik lov til at få ham til at fortælle om på de der minutter. Det er jo et fremragende eksempel på, hvor meget inspiration og nysgerrighed, forskningen rummer. Hvad der kan komme ud af at tale med en forsker som led i Forskningens Døgn, hvis man skulle støde på en af de mange forskere, der heldigvis bakker op og ganske frivilligt står til rådighed i den næste uge.

Jeg vil faktisk gå så langt som at sige, at den nysgerrighed, vi stimulerer i dag, den er essentiel for os som borgere – og os som demokratisk samfund.

Det, at vi ser og forstår, hvad nye opdagelser er og kan betyde. At vi har øjnene åbne til verden omkring os, og bliver ved med at have det uanset hvor i livet, vi befinder os. Undrer os. Blander os. Reflekterer over, hvordan vi gør tingene bedre. Det er sundt.

Forskningen ansporer til, at man som borger interesserer sig for samfundets udvikling. At man ikke hægtes af, men følger med. Og der skaber forskningen også et solidt fundament af data og fakta, som kvalificerer de diskussioner, vi tager. Og jo altså nok så vigtigt i en tid med misinformation, falske nyheder - alle mulige ting - at vi er i stand til at skelne mellem sandt og falsk og være kritiske.

Det kan handle om elementer i vores demokrati og forvaltning. Det kan handle om nye, bæredygtige brændstoffer. Og det kan handle om Roskilde Fjord: Et fremragende eksempel på noget, man skal passe på i fællesskab. Mellem borgere, frivillige, forskere og kommune.

Alle parter har deres viden og deres erfaringer. Alle er nysgerrige på, hvordan man kan bidrage. Og når de kræfter mødes, så kan der kun komme noget godt ud af det.

God fornøjelse

Af den grund, så skal alle jer medvirkende - både dem der lytter på og dem der bidrager til begivenheden, medvirkende og frivillige foreninger - have en stor tak for at møde op og deltage. Jeg synes, det her er en meget, meget flot måde at åbne Forskningens Døgn på.

Tilbage er der bare at sige: Kom ud! Jeg håber, I har en god oplevelse i dag, og måske tager en nabo eller ven med til nogle af de næste ting.

Tag et billede i dag. Læg det på jeres Facebook-profil og fortæl, hvad I har oplevet.

Mød forskerne! Bliv klogere. Bliv overrasket. Og bliv ved med at være nysgerrig.

Forskerne er tilgængelige i hele landet den næste uge.

Rigtig god dag til jer alle sammen.

Tak for ordet.

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-petersens-tale-ved-abningen-af-forskningens-dogn>